

יבמות ק"ז

עניין: כמים פנים לפנים

ביאור הגר"א משלי כז, יט

כן טוב עמו, אף שאינו יודע לכו של אדם⁶⁰. והעניין כמו שפירשנו⁶¹, כי האדם צריך שלושה דברים: תורה ומצוות ודרך חיים וגו'⁶². וזהו "נצר תאנה"⁶³ הוא התורה, מה התאנה כל זמן ששומרה ימצא בה פירות, כן התורה כל זמן שיהגה בה ימצא פירות וטעם⁶⁴. "ושמר אדניו" שעושה מצוות אדוניו אדון הכל, "יכבד". כמים וגו' הוא דרך חיים, שזהו הדבקות ללכת בדרכיו ולדבקה בו⁶⁵, וכמו שהאדם דבק לה' יתברך כן הקב"ה מדובק בו, וכמ"ש⁶⁶ "ועל דמות הכסא דמות כמראה אדם", וכן כל הנביאים ראו בדמות אדם⁶⁷, לפי שהן אדם, לכן מראה עצמו להם בדמות אדם⁶⁸.

שלי"ה מסכת חולין תור אור אות קמג

באמת לא זה וזה גורם, רק הכל לפי מעשה התחיתנים, כך הם במעשיהם גורמים להתהפך השם באותיותיו, ברוך הוא, לפעל בקן אם טוב אם רע. אשר על זה רמזו הנהר (ח"א דף ע"ז ע"ב), באתרוגתא דלתתא אתער עובדא לעלא. שרצה לומר, כמו שהוא מתעורר לעשות למשה, כך מתעורר השם הגדול והקדוש ברוך הוא להתעורר כנגדו לעשות למעלה פנים הפנים לפנים. אם הולך בדרך הישר, כך הקדוש ברוך הוא מגלה לו פניו שהם ארבע אותיותיו ברוך הוא, בפנים ישירים באור הישר בסוד אותיותיו ידו"ד. ואם הוא חוזר מדרך הישר, כך פנים של הקדוש ברוך הוא ארבע אותיות ידו"ד גם כן חוזרים בסוד דוד"י, פי הפנים הקדושים ברוך הוא מתגלים לכל דבר ודבר בשנה, אם רע אם טוב, פי הם בסוד אחרותם שיום לכל דבר ותמורתם.

פתח עיניים לחיד"א

סנהדרין ע.

ראשי אבא מארי זלה"ה מדרש פליאה כמים הפנים לפנים וכו' ולא הזכיר יין משום דאית ביה וי"ו. וכתב ששמע לפרש דמים במילוי הוא מים דב' ממיין מביאים כיוצא בהם ויריד מביא וד' שהוא גי' י' נמצא דמים מולידיים מים אחרים וזהו כמים הפנים לפנים. אבל יין במילוי בון יש וי"ו ונמצא דאינו מוליד יין. והוא ז"ל

בית יצחק על התורה פרשת ויקהל

הרבה פנים לתורה, ויחנן לומר הטעם ע"פ מה ששמעתי בשם מאורן של ישראל חגריא זללה"ה מוולגה, שפירש הפסוק במשלי (כ"ז, י"ט) כמים הפנים לפנים כן לב האדם לאדם אשר לכאורה יש לדקדק למה אשמעינן שלמה המלך את זאת? ואיזה דבר מוסר יאל לנו מזה? (וי"ן מה. שנהנו צה צט' וי"ז נט' הגאון האמתי מרה ר' חיים מוולגהין י"ט) ואמר הגרי"א ז"ל, דכוונת הכתוב בזה הוא כן, והנה כאשר נעיין באותיות של אלף בית, נראה דרוצן אין אותיותיהן הנסתרות והנעלמות דומות ושוות לאותיות הנגלות והנראות, דהיינו אות אלף, האות הנגלה הוא א, שהוא אחד, ואותיות הנסתרות הן לף, שהן מאה ועשר, וכן אות

רבי צדוק הכהן קדושת שבת ד'

השגה על ידו, אף שהם מצד עצמם אין להם שייכות לזה, כי אהבת ה' יתברך אינו אלא לזרע ישראל, כמו שנאמר (מלאכי א ב) ואוהב את יעקב, וכמים הפנים לפנים וגו' (משלי כו יט). אי אפשר לשום אומה ליקבע בלבם אהבת ה' יתברך כלל, כי אין אהבה אלא בדומים.

בית. האות הנגלה והנראת הוא ב, שהוא שנים ואותיותיהן הנסתרות הנה ית, שהן ארבע מאות ועשר, כמו כן יש לסיפק, שהאות הנגלה הוא יתר על האותיות הנסתרות, דהיינו אות האל, האות הנגלה הוא ה, שהוא חמשה, והאות הנסתרת הוא א, שהוא רק אחד, וכן אות עין, פה, דהי, קוף, בולן אותיותיהן הנגלות הנה יתירות על האותיות הנסתרות, אך האותיות של חיצת מים, הנגלות והנסתרות שוות בהן, דהיינו המס, האות הנגלה הוא מ, והנסתרת הוא ג"כ מ, וכן הויד, האות הנגלה הוא י, שהוא עשרה והנסתרות הן וד, שכן ג"כ עשה, וכן המס השני, ואמר שלמה המלך ע"ה, כמים, ר"ל כחיצת מים, הפנים לפנים, אותיותיו דומות ושוות פנים הנסתרת לפנים הנגלה כניל, כן לב האדם שהוא הפנים הנסתרת, לרין להיות לאדם ר"ל שהוא דומה לפנים הנגלה, שהוא הפה, שיהא פיו ולבו שוים, ולא ידבר אחד צפה ואחד בלע, רק יכיר טובו כבדו; ובזה ביאר הגרי"א ז"ל מדרש פליאה אחת. דאיתא במדרש פליאה, כמים הפנים לפנים וגו', למע לא אמר כיון הפנים לפנים נדיש יין לכן אשר גם ע נראה הפנים מפני ו יתורה ע"ה, והוא פלאי (אמר המחבר אנכי צעני לא ידעתי מקום המדרש יפה, דהמדרש הקשה, למה לא אמר כיון הפנים לפנים, אחרי דגם אותיות של חיצת יין שוות הנגלות והנסתרות, דהיודין כן שיוון כניל, והג ג"כ שוה, דאות הנגלה הוא ה, והנסתרת ג"כ ה, ותיקן מפני ו יתירה, דאות ה, נכתב במלואו כיון כזה נון, עד כאן שמעתי בשם הגרי"א ז"ל מוולגה :

בן יהודה עירובין סה.

או יובן בס"ד אומרו כמים כי אותיות מים הוכס שהא מילואם שיה ממש עם מספר פסוקס הגלוי משא"כ אותיות יין מלאים יסתנה שיש בו חוספת ויא"ו וכמ"ס המפרשים על מדרש פליאה כמים הפנים לפנים למה מים ולא יין מפני הוא"ו שבגמתיים וכן אם השוטה אינו משתנה טובו על מה שהיה נראה בגלוי שלו ה"ז בכלל ברכה ואם יסתנה הפך מן הגלוי ע"י שתיית היין אין זה בכלל ברכה. ובחופן אחר נ"ל בס"ד אומרו נשפך

